

AZ ELSŐ MAGYAR ŪRHAIJÓS, FARKAS BERTALAN start-jára 1980. május 26-án került sor. A közel 100 vadászpilótából kiválasztott ūrhajós korábban a pápai repülőtérén együtt repült Magyarai Bélával, a kiképzett ūrhajóssal is.

Május 26-án a Soyuz-36 ūrhajó késő este dokkolt az ūrállomáson. A csatlakozás hermetikusságának ellenőrzése után tárultak fel az összekötőnyílások, és Farkas Bertalan átúszott az ūrállomásra, nyomában megjelent a magyar ūrhajós parancsnokaként repülő Valerij Kubaszov is.

Az ūrrepülés alatt Farkas Bertalan három-négy órát aludt mindössze. Amint kis szabad ideje volt, fogta a fényképezőgépet és elhelyezkedett a zsilipkamrában, hogy a Földet fényképezze. A fényképezőgép programjában egy lista is volt, hogy felismerje, azonosítani tudja az egyes geológiai képződményeket, vagy felfedezzen új földrajzi alakzatokat. Magyarország felett mindössze kétszer haladtak el, a fényképezés szempontjából akkor sem ideális módon.

A visszatéréskor majdnem minden a legnagyobb rendben volt. Az elválás, a fékezés és a visszatérőkabin leválasztása, majd a légkörbehatolás rendben zajlott. Következtek a rádiócsend izgalmas percei. Kazahsztánban napos, szeles idő volt, kiadós esőzések után, majdnem ideális leszállóidő. A kutatóhelikopter hamar észrevette a hatalmas ejtőernyő-kupola alatt ereszkedő visszatérőfülkét. A leszállás után két perccel a kutató-mentő szolgálat orvosa nyitotta ki a leszállóegységet, és azonnal kontaktust tudott teremteni a két ūrhajóssal, akiknek a közérzete a kapszulából való kimentés során jó volt, mindketten aktívak voltak, saját maguk szabadították ki magukat a hevederekből, csatlakozókból, amíg orvosi segítség mellett kibújtak a leszállóegységből.

Remes Péter

szürke színűek voltak, később terepszínűre festették át őket. Az álcázófestések és a különböző időpontokban végzett nagyjavítások miatt egymástól meglehetősen eltérőek voltak. A lajstromszámokat mindkét oldalra pirossal, a levegőbeömlő nyílás elé festették fel.

A MiG-23MF típusra átképzett állomány 1980-ra teljes mértékben hadrafogható lett és készen állt a készségi szolgálatra, melyre december végén került sor.

A 47. ezred 2. százada megkapta a MiG-21MF gépek „Poljot-01” berendezéssel felszerelt változatát. Ugyanekkor a 3. század 12 MiG-21bisz és négy MiG-21UM gépet kapott. Az ezred az 59. vadászrepülő-ezrednek átadta tíz MiG-21MF és egy MiG-21UM gépét. Ezzel megváltozott a harci gépek összetétele, a nappali és éjszakai készséget jó és bonyolult időjárási viszonyok között egyaránt két MiG-21MF gép adta, amelyekre levegő-levegő rakétákat függesztettek fel. A gépeken a repülési idő meghosszabbítására alkalmas, 500 literes póttartály is volt.

Magyarországon az 1980-as évek elején, a légierő új feladatait és harcászati eljárásainak változását látva döntöttek a szárazföldi csapatokat támogató, új repülőgéptípus, a Szuhoj Szu-22 típusú repülőgépek vásárlásáról. Végül 15 Szu-22 gépet állítottak rendszerbe, melyek 1983 novemberében érkeztek Taszárra. A következő évben álltak csapat-szolgálatba, eredeti feladatuknak megfelelően nem a légierő állományában, hanem a szárazföldi csapatok, a Csapat-

THE FIRST HUNGARIAN COSMONAUT, BERTALAN FARKAS, went into space on 26 May 1980. Selected from nearly 100 fighter pilots, he had previously flown at Pápa Air Base with Béla Magyarai, another trained cosmonaut.

Before the end of the day, the Soyuz-36 craft docked with the space station. After checking the hermetic seal of the docking they opened up the hatches and Farkas floated over to the space station followed by the commander of the craft, Valery Kubasov.

Farkas slept no more than a total of three or four hours per day during his space mission. When he had a little free time, he took his camera and positioned himself in the airlock to photograph the Earth. The camera was programmed to identify a list of geological formations and to discover new geographical forms. They passed over Hungary only twice, and neither time were the conditions ideal for photography.

○ Magyarai Béla százados, kiképzett ūrhajós és Farkas Bertalan százados, aki 1980. május 26-án indult a világűrbe a Soyuz-36 fedélzetén

○ Trained cosmonaut Captain Béla Magyarai and Captain Bertalan Farkas, who went into space aboard the Soyuz-36 on 26 May 1980

Nearly everything went smoothly on return. Undocking, braking, detachment of the descent module, and re-entry all went according to procedure. Then there were the tense minutes of radio silence. The weather in Kazakhstan was sunny and windy after heavy rain, almost ideal for landing. The search and rescue (SAR) helicopter quickly detected the descent module under its enormous parachute canopy. Two minutes after landing, the SAR team's doctor opened up the landing capsule and established immediate contact with the two cosmonauts, who were in good physical condition, both of them active and able to release their harness and connectors themselves, and were extracted from the descent module with the help of a medical staff.

Péter Remes